

..... KEĎ SI IDETE ..... DAŤ UŠIŤ OBLEK

Ušiť oblek na mieru, ktorý vám perfektne sadne, nedokáže hocikto. Prečo je to tak? Správnu odpoveď hľadáme spolu s Miriam Lisovou, spolumajiteľkou firmy Marco Mirelli, ktorej rukami už prešli tisíce odevov.

**ODEVY UŠITÉ VO FIRME MARCO MIRELLI SÚ
PRODUKTOM UNIKÁTNEHO SPOJENIA SVETOVÉHO
DIZAJNU S KRAJČÍRSKYM UMENÍM.**

Chcem si dať ušiť dobrý oblek na mieru. V ponuke je dnes veľa možností a mnohé firmy hlásia, že nám urobia dokonalý odev. Ako si však vybrať naozaj dobre?

Dávam klobúk dolu pred odvahou tých, ktorí tvrdia, že vedia ušiť oblek na mieru. Je totiž skutočným umením vyrobiť naozaj kvalitný oblek na mieru. Treba poznať postavy mužov a ich nuansy, kvalitu látok a ich vlastnosti, ovládať konštrukciu strihov, ako aj technológiu šitia. Keď teda niekto tvrdí, že šije odevy na mieru, overte si to. V prvom rade by ste sa mali zaujímať, či tento jednotlivec alebo firma má odborné predpoklady a znalosti a či má zázemie potrebné pre daný produkt a službu, ktoré ponúka. Jednoducho povedané, či má „odbornú legitimitu“ ponúkať odevy šité na mieru. Nie každý môže robiť všetko, na ušitie dobre padnúceho obleku na mieru treba mať totiž predpoklady.

Keď sa teda sústredím na odbornú legitimitu a predpoklady firmy, čo presne si mám všimnúť?

Myslím tým tradíciu firmy – jej odborné znalosti, skúsenostia zázemie. Vysvetlím to na vlastnom príbehu. U nás sa odevnícka tradícia pestovala už od detstva. Môj otec bol výrobnotechnický riaditeľ najväčšej odevnej firmy na Slovensku a inšpiroval ma. Na odevnej priemyslovke som sa venovala navrhovaniu a modelovaniu odevov, rozširovala som si vzdelanie v konštrukcii strihov. Vždy som bola perfekcionistka a vďaka tomu som získala aj cenu za najlepšie technologické riešenie a najprecíznejšie vypracovanie absolventského odevu. Na vysokej škole som zas štúdiom v odbore filozofia, etika a výtvarná výchova naplno rozvíjala svoju kreativitu. Pracovali sme v ateliéroch s rôznymi materiálmi a farbami, skúmala som, ako odevom komunikujeme a vyjadrujeme svoje pocity a momentálne nastavenie. Nesmierne ma to naplňovalo, čo sa prejavilo aj v zisku ceny dekanky za najlepšiu diplomovú prácu ročníka „Objekt ako prostriedok výtvarnej komunikácie“.

Predpokladám, že na ceste k výrobe perfektného obleku však treba okrem vzdelania ešte viac...

Samozrejme. Nesmú chýbať prirodzené schopnosti, kreativita, viera, energia, ochota, perfekcionizmus a niekedy odvaha porušiť pravidlá a robiť veci inak. To sú nevyhnutné predpoklady na vybudovanie značky so svetovou úrovňou produktu a služby. Keď som sa teda po štúdiách rozhodovala, kde by mohli byť moje schopnosti najväčším prínosom pre spoločnosť, či začať učiť a odovzdávať nadobudnuté informácie deťom alebo pretaviť svoje znalosti a schopnosti do vytvárania krásy a budovania kultúry odievania na Slovensku, bol to práve môj manžel Marek, ktorý ma presvedčil, že stojí za to plniť si sny a rozvíjať schopnosti, ktoré sme dostali do daru. Tak som sa rozhodla. Absolvovala som stáž v modelárni vo firme, kde pracoval otec a svoje znalosti som začala

vnášať a rozvíjať prostredníctvom Marco Mirelli. Boli sme hodení do hlbkej vody a ešte nás aj každý odrádzal, že to nepôjde. Ale naše krédo bolo, že nič nie je nemožné.

Čo z toho, čo ste odborne získali štúdiom aj praxou – podnikaním, pokladáte za unikátne v porovnaní s konkurenciou?

Veľmi mi pomáha to, že ovládam celý proces tvorby odevu od A po Z. Od imidž poradenstva, ktoré zahŕňa tvorbu osobných štýlov a dress code príležitostí až po všetko, čo sa týka výroby. Dôverne poznám konštrukciu strihov, modeláciu odevov podľa konkrétnych mier a typu postavy až po technológiu šitia. Túto skúsenosť som získala aj vďaka tomu, že sme po istom čase pochopili, že odevy musíme vyrábať sami, nie v iných firmách. Zistili sme, že ak chceme doviest' veci k dokonalosti, potrebujeme mať celý proces pod kontrolou. Preto teraz všetko robíme vo vlastnej výrobe. K dokonalému produktu však nestačia vlastné špičkové technológie, treba aj najlepších ľudí. Podarilo sa nám ich nájsť. Hovoríme im srdciari.

PO ISTOM ČASE SME POCHOPILI, ŽE ODEVY MUSÍME VYRÁBAŤ SAMI, A NIE V INÝCH FIRMÁCH.

Čo človek, to rôzne očakávania. Každý však chce, aby mu oblek dokonale sadol. Ušit' odev na mieru sa však dá rôznymi spôsobmi. Ktoré sú to?

Za tradičné šitie sa považuje Bespoke Tailoring (BT). Má svoju kólišku v Anglicku, v Londýne sa doteraz nachádza známa ulička tradičných krajčírov Savile Row. Je to najvyšší level šitia na mieru a predstavuje ručné šitie. Bespoke Tailoring sa teda spája s krajčírstvom, resp. krajčírskym umením. Potom je tu nižší level šitia odevov na mieru – ak sa to dá tak nazvať – ktorý poznáme pod označením Made to Measure (MtM). Do svojho portfólia produktov a služieb ho pridávajú najmä konfekčné či už lokálne alebo svetové značky, ktoré doteraz boli len o dizajne. Tento spôsob by sa dal charakterizovať dvojako. Buď ako konfekcia s úpravami dĺžok, alebo ako šitie na mieru spôsobom zaradenia do konfekčnej veľkosti s domeraním dĺžkových a obvodových mier. Niektoré značky to dokonca zvyknú robiť spôsobom, že už majú obleky predšité a napríklad nemajú ukončenú spodnú záložku na nohaviaciach. Podľa klientových mier odev len dokončia. V mnohých prípadoch však spôsob Made to Measure nie je len doménou konfekčných značiek, ale aj mnohých salónov alebo subjektov, ktoré tvrdia, že ponúkajú odevy na mieru, alebo že šijú odevy na mieru.

Takže niektoré firmy síce ponúkajú odevy na mieru, ale v skutočnosti ich robia na mieru len do istej miery?

Áno, presne tak, pretože na to, aby ste skutočne šili odevy na mieru, treba mať celý proces pod kontrolou a na to je potrebné vlastné zázemie. Buď je to v prípade tradičných krajčírov osobné, alebo v prípade firemného modelu sú to odborné predpoklady, skúsenosti, vlastná výroba, know-how a po rokoch už aj tradícia. Takže pokiaľ niekto nedisponuje odbornými predpokladmi, nemôžeme tu hovoriť o šítí na mieru v pravom zmysle slova. Tváriť sa, že keď beriem miery, ale v podstate neviem nič o jednotlivých postavách, ich nuansách a z nich vyplývajúcej potrebnej modelácie, v podstate klienta len zavádzam v domnení, že keď to robím, tak on je presvedčený, že si dáva robiť odev na mieru.

Aké otázky by sme si teda mali klásť, ak chceme vybrať tú najlepšiu firmu, ktorá nám vytvorí oblek na mieru?

Kol'ko mier vám vezmú, ktoré to budú a ako sa prenesú do modelácie? Aké skúsenosti má ten, kto to bude modelovať? Aké úpravy na strihu sa budú musieť modelačne urobiť, aby bol odev skutočne na mieru? Čo treba urobiť, aby výsledkom bolo dokonalé sadnutie odevu, zakryli sa nedostatky a zvýraznili prednosti? Pretože aj zdanlivo jednoduchá úprava môže mať vplyv na ďalšie veci a tie treba poznať a v nadväznosti na danú úpravu urobiť tiež. Navyše pri úpravách neexistuje všeobecne platná úprava, pretože každá postava je iná a aj úprava sa musí urobiť inak. Pri šítí na mieru neexistujú jednoduché postavy, iba laikom to tak môže pripadať. To sa treba učiť roky. My sme desať rokov budovali know-how a ďalších šesť rokov ho precizujeme. Jeho základom sú naše vlastné strihy, ktoré som vymodelovala po 10-ročných skúsenostiach s postavami viac než tisícky klientov, ich meraním, individuálnou modeláciou odevov na všetky druhy postáv, skúšaním, úpravami po skúškach a znalosťou technológie šitia na mieru.

Znamená to, že vytvorenie obleku na mieru, v ktorom sa budem cítiť dokonale, trvá dlho?

Nie nevyhnutne. Uvediem jednu vlastnú skúsenosť. Väčšina subjektov, ponúkajúcich odevy na mieru, si vopred robia alibi a tvrdia, že aby odev dobre sadol, bude treba rozošité odevy ešte viackrát skúšať. To sme niekedy robili aj my. No dnes máme vlastné know-how a vieme to robiť. Už na meraní vezmeme všetky miery potrebné na správnu modeláciu a na základe toho, že máme celý proces pod kontrolou od A po Z, dokážeme dosiahnuť dokonalé sadnutie už nahotovo. Raz nám jeden, dnes už spokojný a výborný klient Marco Mirelli, nechcel po svojich dlhoročných skúsenostiach veriť, že by mu odev na mieru mohol sadnúť na prvý raz a bez skúšky. Páčila sa mu síce myšlienka úspory času, ale bol presvedčený, že aby mu odev sadol, musí absolvovať minimálne tri a viac skúšok, ako to bolo u jeho krajčíra. Podarilo sa nám ho presvedčiť, aby to aspoň vyskúšal. Potom pochopil a uveril, že je to možné, ale musí sa to vedieť robiť.

Ktorý zo spôsobov šitia na mieru odporúčate zvoliť? Vysoko personalizovaný odev spôsobom Bespoke Tailoring alebo s využitím spôsobu Made to Measure?

Záleží na postave klienta a jeho nárokoch. My zhotovujeme odevy oboma spôsobmi. Ale vždy k označeniu konkrétneho spôsobu pridávame à la Marco Mirelli. A to preto, že sme svoje produkty a technológie šitia prispôbili požiadavkám klientov na trhoch, na ktorých pôsobíme. Z toho dôvodu spôsob Bespoke Tailoring à la Marco Mirelli nerobíme tradičným spôsobom, ručne, lebo naši klienti chcú odev, ktorý je čistý, hladký, bez ohľadu na vlastnosti materiálu, v ktorom sa budú cítiť ako v druhej koži. Toto pri tradičnom ručnom šití na mieru spôsobom Bespoke Tailoring nie je možné dosiahnuť. To, čo vieme dosiahnuť a čo máme spoločné so spôsobom zhotovenia odevov Bespoke Tailoring, je individuálna modelácia, ktorej výsledkom je dokonalé sadnutie odevu. Aj pri spôsobe Made to Measure à la Marco Mirelli sa však odev vždy strihá a šije pre konkrétneho klienta. Rozdiel medzi MtM a BT je len v rozsahu nameraných mier a z toho vyplývajúcej modelácie. Pri spôsobe MtM à la Marco Mirelli upravujeme na strihu podľa potreby do 10 obvodových a dĺžkových mier a pri BT je to podľa potreby 25 až 50 mier, ktoré zohľadňujeme v individuálnej modelácii. Naša technológia je v prvom rade prispôbená šitiu na mieru spôsobom Bespoke Tailoring, aby sme mohli s odevom stále pracovať a robiť všetky potrebné úpravy. A tu nemám na mysli len úpravy počas zhotovenia odevov, ale aj následné úpravy. Ak sa klientovi zmení hmotnosť, vieme odev celý rozhodit', urobiť nanovo modeláciu a ušit' ho opäť s rovnakým výsledkom.

Ak tomu správne rozumiem, idete vlastnou, originálnou cestou šitia odevov na mieru?

Presne tak. Spájame svetový dizajn s krajčírskym umením. Na jednej strane sú svetové značky predávajúce prostredníctvom konfekcie dizajn. Na druhej strane sú krajčírske salóny šijúce odevy na mieru podľa požiadaviek klienta. Marco Mirelli je nadstavba nad obidvoma koncepciami, ktorá v sebe originálnym spôsobom spája to najlepšie z oboch. Naša cesta, ako vzdelaných ľudí s víziou, bola vybudovať modernú, progresívnu firmu a značku stesňujúcu eleganciu a štýl.

